

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

ОЦІНКА ФІЗІОЛОГО-БІОХІМІЧНОГО ТА
ЦИТОЛОГІЧНОГО СТАТУСУ АБОРИГЕННИХ І
ЧУЖОРІДНИХ ГІДРОБІОНТІВ ЗА УМОВ
АНТРОПОГЕННОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ВОДНИХ
ЕКОСИСТЕМ

Науковий керівник: доц. **О.М. Маренков**

МЕТА ДОСЛІДЖЕННЯ

Визначити характер і закономірності змін фізіолого-біохімічних та цитогістологічних показників аборигенних і чужорідних гідробіонтів та встановити межі їх адаптивних можливостей в умовах антропогенної трансформації водних екосистем.

УПЕРШЕ ОТРИМАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Проведено дослідження перебігу оогенезу та сперматогенезу видів-вселенців водойм Придніпров'я на прикладі сонячного окуня, карася сріблястого, тюльки чорноморсько-азовської, мармурового рака та розглянуто клітинні механізми резорбції. Визначено межі адаптивних можливостей гідробіонтів, які знаходяться під впливом токсикологічного забруднення.

ПРАКТИЧНА ЦІННІСТЬ

Результати НДР мають прикладне значення для рибної галузі України, оскільки розрахунки лімітів і прогнозів допустимого спеціального використання водних біоресурсів загальнодержавного значення у Запорізькому (Дніпровському) водосховищі у 2020 р. були надані Інституту рибного господарства НААН України (м. Київ) і Державному агентству рибного господарства (м. Київ), та лягли в основу нормативно-правових документів – наказу Міністерства енергетики і захисту довкілля України № 9 «Про затвердження лімітів та прогнозів допустимого спеціального використання водних біоресурсів загальнодержавного значення на 2020 рік», затвердженого від 11.01.2020 р., зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 27.01.2020 р. за № 87/34370 та проекту наказу Міністерства енергетики і захисту довкілля України «Про затвердження лімітів та прогнозів допустимого спеціального використання водних біоресурсів загальнодержавного значення на 2021 рік».

У рамках НДР підготовлено 10 науково-біологічних обґрунтувань, які було передано замовникам як на госпдоговірних умовах, так і в рамках науково-технічного співробітництва.

Результати науково-дослідної роботи впроваджено у виробництво та в освітній процес Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

ПУБЛІКАЦІЇ ЗА МАТЕРІАЛАМИ ЗВІТУ НАУКОВО ДОСЛІДНОЇ РОБОТИЇ

8 статей в журналах, що індексуються наукометричною базою даних Web of Science Core Collection

4 статті в зарубіжних виданнях країн ОЕСР;
3 статті у журналах, що входять до переліку фахових видань України;

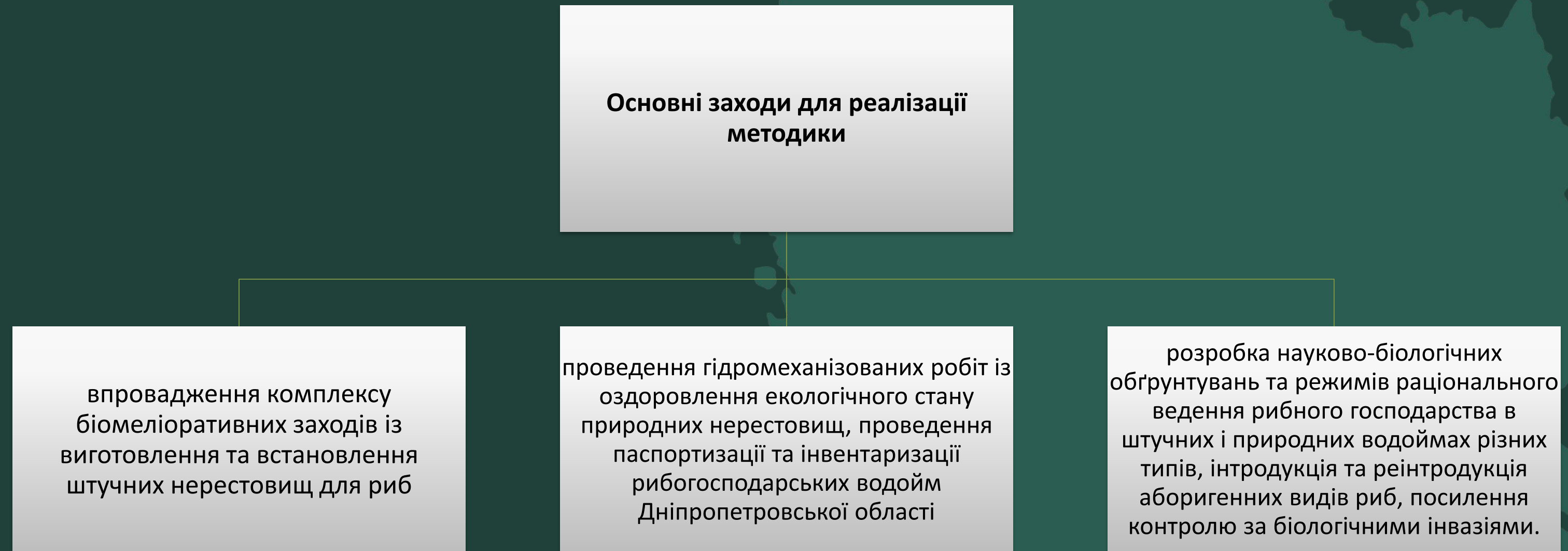
25 статей та тез доповідей у матеріалах наукових конференцій;

1 монографія; 2 розділи монографії; 1 довідник; 3 патенти.

НАУКОВА НОВИЗНА І ЗНАЧИМІСТЬ РЕЗУЛЬТАТІВ

✓ Розроблено методику, яка передбачає реалізацію практичних засад із підвищення біопродукційних можливостей водойм.

✓ Реалізація запланованих заходів дозволить без екологічного збитку збільшити обсяг постачання продукції на внутрішній споживчий ринок, розширити її асортимент, знизити собівартість та поліпшити стан навколишнього природного середовища.

ЗАЛУЧЕННЯ ПОЗАБЮДЖЕТНИХ КОШТІВ

Виконано госпдоговірну тему №840 «Розробка регламенту гідробіологічного моніторингу екологічного стану (екологічного потенціалу) водойми-охолоджувача, систем охолодження та системи технічного водоспоживання» на замовлення відокремленого підрозділу «Запорізька атомна електрична станція» державного підприємства «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом» (обсяг фінансування 182,880 тис. грн.).

Виконано госпдоговірну тему №853 «Здійснення моніторингу впливу планованої діяльності шахт «Тернівська» та «Октябрська» ПАТ «Кривбасзалізрудком» на популяції іхтіофауни та інших складових біоценозу річки Саксагань в 2020 році» (обсяг фінансування 59 436 грн. 00 коп.).

Здобуто перемогу в обласному конкурсі проєктів «Молоді вчені – Дніпропетровщині» – канд. біол. наук, доц. Маренков О.М., канд. біол. наук Алексеєва А.А.